

Reg. No. M. 2580.

సంఖ్య చందా రు. 4-0-0 లు.

నెల్లూరుజిల్లా జమీందారీరైతు సంఘ పక్షమున ప్రకటింపబడు వారపత్రిక.

సంపుటము ౧

ఆదివారము

13-7-1930

నెల్లూరు.

సంచిక ౧౭

భారతదేశ దారిద్ర్యము- ఖద్దరు.

మిల్లుబట్టకంటే ఖద్దరుచౌక, సుభము.

మీరాబాయిగారు ఎంగ్ ఇండియాలో ఇట్లు వ్రాయుచున్నారు.

ఖద్దరుయొక్క ముఖ్యప్రయోజనము భారత దేశముట్పాథిక స్థితిని యభివృద్ధి చేయుటయే! ఇది ఆస్తిమలేక మలమల చూచుచున్న నిరుద్యోగుల సమస్య పరిష్కరించును. మానవజాతి పొట్టికును బట్టకును సమకూర్చి జీవింపజేయును.

ఈక్రిందిని యుద్ధమునకుపూర్వమే నిర్ణయింప బడిన సంఖ్యలు.

ప్రతిదినము ప్రతివానియొక్క రు. ఆ. వై. యాదాసుము

అమెరికా సంయుక్తరాష్ట్రములో	3 0 0
ఆఫ్ఘ్నియాలో	౨ ౦ ౦
ఇంగ్లాండుదేశములో	౨ ౧ ౪
జపాన్లో	౧౧ ౦ ౮
భారత దేశములో	౦.౧ ౭

భారతదేశీయుల యుద్యోగము.

పరిశ్రమలు	నూటికి	౧ రు
ఉద్యోగములు	నూటికి	౨ రు
ఎగుమతి దిగుమతులు	నూటికి	౩ రు

వ్యాపారము	నూటికి	౬ రు
వ్యవసాయము	నూటికి	౭౧ గు

జనసంఖ్య.

పట్టణములోని జనులు	3 కోట్ల ౨౪ లక్షలు
పల్లెలలోని జనులు	౨౮ కోట్ల ౬౪ లక్షలు

పట్టణములు పల్లెలు.

పట్టణముల సంఖ్య	౨౩౦౦
పల్లెల సంఖ్య	2,౦౦, ౦౦౦

వైసంఖ్యవలన భారతదేశ సమస్య పల్లెటూరిప్రజల సమస్యయే యైయున్నది.

నిరుద్యోగము.

వ్యవసాయకులు పాధారణముగ సంవత్సరములో ౪ నెలలును కొన్ని ప్రాంతములలో ౬ నెలల వఱకును పనిలేకయుందురు.

భారత దేశపు దార్థికస్థితిని దృఢీకరణలయనని లక్షలకొలది జనులకు జీవనోపాధి కలిగింపరలయుచున్న పల్లెటూరి నివాసకులకు తరుణిండ్లలోనే పని కల్పింపవలయును. యీ సహాయవృత్తి ఖద్దరు సిద్ధముచేయుటకెప్పు మరేమియు కాదు.

మిల్లులా? ఖద్దరా?

ఖద్దరు ఉత్పత్తి బహు ధీమముగ కొలది ధనముతో చేయవచ్చును. కాని మిల్లులను స్థాపించునట్లు నీలులేదు. మీదుమిక్కిలి మిల్లులనగ పరదేశపుసామ్య కమక పరదేశీయులకు లోబడి యుండునలయును. ఇంకొకవిషయము ౨౦౦౦౦ కరురు

లుగల యొకవస్త్రముల మిల్లును స్థాపించుటకు సుమారు ౧౬,౬౦౮౧౭ రూపాయలు కావలయును. ఇదే మొత్తమును రాట్నములపై వ్యయపరచిన, ౧౩౦,౪గే. రాట్నమును నడపించనచ్చును. మిల్లొకదినమునకు గంటకు ౬౦౦ వందల గజములచొప్పున ౧౦ గంటలు పనిచేసిన రాట్నములపై గంటకు ౨గే. గజములచొప్పున వాలుగు గంటల పనిచేసిన మిల్లుకన్న ఆరేడు శతభిక్తముగ భారమును తీయవచ్చును రాట్నములచేతి ప్రతిచునుష్కృతకు చెండురూపాయల అదానము కలుగును. కాని పాధారణముగ గ్రామములలో ఒకమనుష్యుని యాదానము యాసాముష్క ౧౨ ఆణాలు మాత్రమే అయియుండును.

కొన్ని చరిత్రాంశములు.

క్రీస్తుపునకు పూర్వము ౧౬౮ సంవత్సరము అనగా ౨గే. సంవత్సరములనుండి భారతదేశము తనఖద్దరు ఎగుమతి వ్యాపారమును విశేషముగ జరుపుచుండినది. మఱి యింతకు పూర్వముమీద వ్యాపారము జరిపింట్లాధారములు కలవు కీ! ౧గే. సంవత్సరములనంత దేశీయ్యుత్పత్తి మైఃజ్జియు, ప్రపంచమంతట చేరుగాంచిజ్జియు ఖద్దరును సిద్ధము చేయుచుండినది. పరదేశీయుల ఆరసగ మైయుండినది. ఇంతయు ౧౯ కోట్లలక్షల వస్త్రములను యూరోపుదేశమున కగుమతి చేయుచుండినది. ఇట్టి భారతీయుల గౌరవ చిహ్నమై అట్లపుటవాది ఏజ్లులపోటీచేకనో వాణిజ్యము కాలేదు. ప్రభుత్వమువారు యెగుమతి సమకపై రుసుంక ములచనూలుచేసి తమదేశపు పూర్వముగ భారతీయులనుకూడ చే

ప్రభుత్వము భారతదేశమునందు ఇండ్లములను నిర్మించుటకు సంబంధమును కలిగియున్నది. ఇట్లు చేయుచు వీరు పరిశ్రమచేయుదురు.

ప్రభుత్వవారి దేశభిమానము.

క్రీ.శ. ౧౮౮౮ క సంవత్సరమున ఇంగ్లాండులో ప్రభుత్వమునకు ఇంగ్లీషువారిచే నిర్మింపబడిన ఉన్నతస్థాయిలను నిర్మించుటకు గావించిన ప్ర. ౭౫ చట్టముచేయుటకుని గావించబడినది. క్రీ.శ. ౧౯౦౦ క సంవత్సరమున ఇంగ్లాండులో ప్రభుత్వము భారతదేశపు పట్టు కృత్రికోపట్టును. నాద హిందవి యట్లువాడిచే ౨౦౦౦ పొదులు ఆనగా ౩౦౦౦ క రూపాయల చట్టము చేయుటకు పరియోగించబడిన ఇదేవిధముగ మరొకన్ని పట్టుములు నిర్మించబడినవి. ఇట్లుగా చేయుటచే మన పాత్రోత్తరమును అర్జునులను గ్రామపరిశ్రమార్థి వృద్ధిచేసినచే మరల మనము స్వతంత్రుల పొందుము. కనుక మనము దేశమందెటువలదు ద్వయమును వ్యాపింపజేయుటయును, పరిశ్రమ రక్షణయును ధరింపవలదని జనులకు బోధింపవలయును. ప్రస్తుతస్థితినిట్టి జనులు, తమతమ విమర్శక బుద్ధిని వినియోగించి పనులను చక్కచెట్టు చేయుచు వారలకు తెలుపవలయును. పరిశ్రమార్థిత్వములను బహిష్కరించుచోదనే, జనులందఱకు ప్రస్తుతము తయారు చేయబడుతున్న పరిహారకరమును. అంతరికట మనమందరము పాతగుడ్డలనే, చినిగిననంక అండుట్టుకొని, పరిహారకరక ప్రయోములు నిర్ణయగు వరకు వానినే ధరింపుచుండవలయును.

వెంకటగిరి ఎస్టేటు కరణాల

దుస్థితి.

అనుభవజ్ఞుడు.

జమీందారుగారు వారిఎస్టేటుయి లాకా గ్రామనాకర్లకు జీతములేవిన్నీ యివ్వరు. వీరు యేవిధంగా జీవనోపాయం జరుపుకొని నాకరి చేయవలెనా యనే విషయమున్నూ గుర్తెరుగరు. ఈజమీందారుగారికి సిఫార్సులను బట్టి సంస్థాన్నరి పద్ధతుల ననుసరించి పనులు చేయలేని యే పంపను తీసుకొన్న డిప్యూటీ తహసీల్దారునో బధిరత్వము అస్త్రాయితము యేగ్గడిన యే ముదిమందమతికో యుద్యోగము లిచ్చు స్వభావము కలదు. ఇట్టియుద్యోగస్తులు తాముభార్జీతీసుకొన్నది మొదలు సం॥ 1-కి ఆయాతాలూకాల మీదవేయి రూపాయలకుపైగా సంపాదించుకోవలెనని ధరింపుచూ గ్రామాదుల్లో మనము

నేము సమయంలో వీరికి భోజనములకూ, తిననేర్చిన వారికి కోడిపుంజులూ, గుర్రుల వగైరాలు, దర్బారు లోపంకూడదు గనుక వీరు ఎక్కి వచ్చే బండియెద్దులకు వులవలూ వీరిజమానులకు గుమాస్తాలకూ భోజనములకూ అయ్యేఖర్చులు కరణమే భరించుకోవలెనని వీరింపుచూ పైగా తినకేమైనా ప్రత్యేకించి పొన్నుకట్నాలుసమర్పించమని పలుకడముల గాధిపెట్టుటయూకలదు. పైమనలను యెవరైనా భరించ లేనియడల వారిని నిందింపుచూ అసమర్థుడని కరణ తానికి లాయభుకాడని రిమార్కు చేయుచున్నారు.

ఇదిన్నీగాక కరణమునకు యెరుకలేకుండా రయితులకు పిలిపించు కొని చాలా శిస్తు సూలుకాలంలో నిండాకట్టవరుస్తుంటాడని విన్నాను మీగ్రామంలో నిల్వదరకాస్తులు చాలాపున్నవనిన్నీ మీకర్లం పట్టావేయుటకు యిచ్చవడడు నేను పైసలుచేసి పట్టావేయిస్తానని చెప్పుచూ తినవంతు గుంజుకొని, తుదకు తానేమియు చేయజాలక పేరొకతాలూకాలకు పోవుటకో రైతులు రీఫండుకొరకు వేపుక తినుటయు కలదు. ఒక్క పుదాహరణం చూపిస్తాను. పొడిత తహసీలుదారుగా పుండి చనిపోయిన మహమ్మద్ ఖాజామి య్యాగారు గోగి నేనిపాశేం రైతు :లూరు బసవయ్యనాయుడువద్ద కొంతసంగ్రహించి తుదకు వానికిసాయం చేయలేక తానుట్రాన్సుఫరు అయి వెళ్ళే సమయంలో సదరు నాయుడు తనకీయవలసిన దానిని యిచ్చి పొమ్మని నిర్బంధింపగా ప్రోనోటు వ్రాసి యిచ్చినట్లున్నూ అందుపై కనిగిరికోర్టులో దావాగ్రంథంజరిగి నాయుడిపక్షం డిక్రీకాబడియున్నది. అది యేవిధంగా వసూలు కావలయునో? ఆ వ్యవహారములోనే యింకా కొంతమంది ఉద్యోగులు లాభం పొందియున్నారు. ఈ కర్మకాండ తహసీల్దారు పేష్కార్లు ఎల్లప్పుడూ జరుపుచునేవుంటారు.

ఒక సెంటు భూముకి రహితెవ్వరైనా దరఖాస్తుపెట్టుకుంటే వంటుదారును తహసీల్దారును సిఫార్సుచేసి నందుకు సమాధానపరచి మంచి చేసుకోవలయును. అంతట తాలూకా హెడ్డుగుమాస్తా వ్రాతబల్లక్రిందచేయబడుకొని

గుడ్డురుమునీ. ఆరెడిని శాంతింపజేయవలె. వల్లమాలిన బిరుదుగల దివాన్ పేష్కారుగండం తప్పించుకొని హుజూర్ ఆఫీసుకుపోవలెను. అచ్చట ఆబాంది గుమాస్తా పీనాలుగుసంవత్సరాలలో దస్తరం లోబందుచేయగా ముసుపుచెల్లించుకోగా అసిస్టెంటు కుమార్, అసలు కుమార్ రాజుల సిఫార్సులైన తిన్నత మహారాజాగారి వైనత ఆర్డరు అయిన పిమ్మట ఆభూమి మంజూరో, గైరుమంజూరో తెలియగలదు. ఈ గండములన్ని గడచునప్పటికి 10 సంవత్సరములైనా గడచును. ఈలోగా యే పదిమంది తహసీల్దార్లొట్టాన్నుఫరు అగును మారుచుందురు. ఎవరెవరి ప్రాప్తము కొద్ది దరఖాస్తుదార్లెల్ల తృణమో పణమో లాట్టుకొట్టుచుందురు.

సాధారణముగా వెంకటగిరి సంస్థాన గ్రామాదులలో సంవత్సరానికి మూడు కలపులు ప్రాచీన కాలము యే రాజు వేయించిన చెర్వులో అచ్చట చచ్చట కలపు, వాటికి మరమ్మతులులేవు. చేనుకువేసిన వరవకట్టలవలె శిన్నినబడిపోవుచుండును. వకవేళరయితుల దురదృష్టంవల్ల వర్షంకురెసెనా పైరువేస్తే 10, 15 రోజులలోనే నీరుయెండిపోయి పైరును క్రిపోవును. సుక్తి ముజరాలు ప్రోసివేయిస్తామని, రూపాయికి 0-5-4 ల చొప్పున కానుకలిస్తేముదరాయిప్పిస్తాము లేకుంటే యివ్వమని రైతులను అల్లాడిస్తూవున్నారు. చాలాగ్రామాదుల రైతులు జన్మభూమిని ఎదలి విదేశగతులైనారు.

ఇకను కరణాల స్థితిగతులు చూతాము వీరున్నూ రైతులతోబాటు భూములుసంపాదించుకొని శిస్తులుచెల్లించువారే వీరుమారైతులే అయితేవీరికిన్ని రయితులకున్నూ వక వ్యత్యాసంవున్నది. అదియేమంటే తమకుదాసరిపదవి అనే ఘనతవహించిన వకకరిణీకం అనే జమీందారీ కొలువుకలదు.

ఈఉద్యోగంయొక్క గౌరవంకాస్త వర్ధిల్లెను. దొంగకు తేలుకుట్టిన చందానవుంటుందేమో! వకరికష్టాలు యింకొకరితో చెప్పుకొనుటకున్నూ సిగ్గుగుచున్నది.

ఈ జమీందారీ గ్రామాదులలో పూర్వం కరణాలుచాలా కారణంగా కాలక్షేపం చేస్తూవుండేవారు. అప్పట్లో ఎట్టేటు నాకర్లు మకాముచేసినప్పుడు మీయిస్తున్నట్లెంచుకొని పోరోహీతుల యిండ్లలో యిచ్చివండించుకొని తినుచూ ఆయా గ్రామములలో పనులు నెరవేర్చుకొని పోవుటకలదు. పోరోహీతులు పైపనులు చేసినందుకు యినాములు యివ్వబడియుండిరి. ఇప్పుడువారా యినాములు అమ్ముకొని నగిరి ఉద్యోగస్తుల ముఖాలేమాడ్డం లేదు. వారిని మందలించేవారులేదు.

ఇకతిమకు లోకువయైన కరణాలు యిండ్లమీద పీశాచముల వలెపడి అరుగులయిన అల్లడుకుంటుంటుంటే యీ పాచికట్టలనువదిలి భోజనంచేయలేకనో, పరువుప్రతిష్టలకో లేదా వారివల్ల జీవన హాని కల్గిననియో చెంబులో, బిందెలో, తాకట్టుపెట్టి లేదా తెగనమ్మి నగిరి ఉద్యోగస్తులకింఠి పిండాకూడవెస్తూ యున్నారు. కొంతమంది ప్రద్యోగస్తులు శీతాలు, భత్యాలు మిగుల్చుకొని గ్రామాదులలోనే భుక్తిగడపుచూ కాలం వెళ్ళుచున్నారు. కరణాజీతం నెల 1-కి 4, 5, 6, 7, దూపాయలు వండిపెట్టినందుకు పెండ్లానికి సగముపోతే కర్ణానికి సగంగిట్టును. పెండ్లాంలేనివారు తామే వండిపెట్టవలసినట్లు యేర్పడచున్నది. ఇంతస్వల్పనాకర్లుకదా, యెట్టేటువారివల్ల నకదమ్మిడి అయినా వీరికి ముట్టదే వీరు భుక్తి గడపుకొని మనకెక్కడ తెచ్చిపెట్టుతారా అనే భిడియమైనా యీనగిరి ప్రద్యోగులకులేదు.

ఎట్టేటుగ్రామనాకర్లు అటు జమీందారుకు, యిటు గవర్నమెంటు ప్రద్యోగస్తులకూ సమాధానం చెప్పవలసి వున్నది. చాకిరీ చేయవలసివున్నది. నగిరి జమీను వచ్చినా, సర్కారుబిళ్ళ బుట్టోతు వచ్చినా, చేతులుకట్టుకొని నిలువవలెను. పైకింపనూలురోజుల్లో వీరికి నిద్రాహారములుండవు. 12 నెలలు వసూలే. తాకిదులు వ్రాయుటలో వంటుదార్లు ఆమూల్యార్థా చూపే జబర్దస్తీయింతికాదు. యిట్టపడి వసూలుచేసేది కరణమున్నూ, నా కేంద్రలో బాగావసూలు

చేసినానని వంటుదారున్నూ, నేనేసమర్థుడను వాతాలూకలో. బాగా వసూలు అయినదని అమూలదారుడున్నూ, నాఖంతుగో నేను యిసుకబట్టి యింతముల్లె వసూలైనదని పేష్కారున్నూ, ప్రమోషన్కొరకు ఆత్మస్తుతి చేసుకొంటూ పుచ్చుగుడుగుగాని, కష్టించి పాముబొక్కలలో ప్రేళ్ళుపెట్టి పెల్లగించినట్లు అహూరాత్రములు విరుగబడిచచ్చే కరణాన్ని అనుకునేవారులేదు. వీరుచేసిన కష్టము, పడేపాట్లు పీనుగకు చేయు శృంగారమువలె నిష్ప్రయోజనమై పోవుచున్నది.

ఈ కరణాలు తమకు ముందేమో ప్రమోషన్ కలుగుననే ఆశలోవుండిరి. ప్రస్తుతం రివిన్యూబోర్డువారుచేసిన తీర్మానములో జమీందారీ కరణాలకు వ్రాతపనిలేదనీ జాస్తి జీతము లవసరంలేదని తీర్మానించినారట. కాని యీకరణాలున్నూ గవర్నమెంటు కరణాలవలె ప్రతి నెల పాగుబడి లెఖవగైలాలుపంప వలసివున్నది. వీరికిన్ని జమాబందీ కొలుపు దిట్టమువగైరావసూలు పనులు వగైరాయావత్తు గ్రంథమున్నూ గవర్నమెంటు కరణాలతోగాటు చేస్తూనేయుండిరి. అయితే యీవిషయంలో జమీందారు బోక్సంపుచ్చుకొని, తనకరణాల దుస్థితిని బాపుటకు పూనుకోనందున పైగాతను పనులు చేస్తూవున్నందునా కాలం జరుగుచున్నది.

జమీందారీ కరణములకు యిచ్చే శీతాలు వక గవర్నమెంటులారీవాడికిచ్చే జీతముకంటే హీనంగావున్నది. ఈకరణముల సహాయంచేత (M. L. C.) పదవిచెందినయీజమీందారైననుతనకరణముల దుస్థితిని తొలగించుట కిసుమంతైనా చేయకపోవుట శోచనీయము. వీరుల సర్వీసుచేస్తూ వీరికిసాయపడి రయతులలో కక్షలుపెంచుకొని ఎందరుకరణములు ప్రాణములునైతముకోల్పోయిరో విచారించువారులేరు.

కూలిపనిచేసే ముసలమ్మ రోజుకు 0-8-0 సంపాదింపుచున్నది. అన్నివిధములయిన వ్యవహార జ్ఞానముండి సర్వే

వగైరా బ్రాహ్మినిగు అయ్య కరణములకు యంతహీనమైన జీతము లిప్పించగలిగిన వారెవ్వరోకదా? ఇప్పటికీ విధంగావున్నది. అట్లు యెప్పటికప్పుడు మాడ్చుచెందుచున్నది. ఈమిరాసీహక్కు అనే ఆశాపిశాచం యీప్రతిబంధకం యెప్పుడో మారిపోవును.

కాబట్టి యింతట్లైనా వెంకటగిరి యెట్టేటు యిలాగా పొదిలే, మారెళ్ళ దరిశి, కోట, పెళ్ళూగు వగైరా తాలూకాల కరణములు సమావేశమై విక్రమత్యముతో కర్తవ్యమలోచించి క్రమమైన యాందోళనము జరుపవలసి యున్నదని కోరుచున్నాను.

జా. బు. లు.

జమీందారీ కరణాలకు ఒకపీడకు సానుభూతి.

"జమీందారీరైతు" పత్రికాధిపతులకు.

ఆర్య వర్యా!

పైవ్యాసమునందు వర్ణింపబడిన జమీందారీ కరణముల దురవస్థను గమనించి పరితాపము సెందును, సానుభూతిని వెల్లడింపుచున్నాడను. తమజీవనోపాధికి భంగముకల్గునని హృదయ భావములను, మనోవ్యధను, వెల్లడించుటకు సంశయింతురుగాని, జమీందారీకరణముల యవస్థ దుర్భరదృశ్యమని నాకు స్వయముగా తెలియును. వెంకటగిరి సంస్థాన ప్రజల యిసుమలను విచారించువారేలేరు. ఆయుద్యోగులా, ప్రజలబీడించి పిప్పిచేయుటకై గ్రామసంచారము సేయుచుండురు. ఎలెక్షన్ సమయములోపనికిమాలిన వాగ్దానములొసంగుదురు. మరలఎన్నికలు సమీపింపుచున్నవి. రాజాగారి పర్యాయ మెన్నితట్టల వాగ్దానములతో పర్యటన మొనర్తురో చూడవలసియున్నది. స్వార్థపరులెవరో యొకరిద్దరు గ్రామదోపిడి యుద్యోగములకాసించి ప్రజలుమోసపుత్తురు. ఈ తరుణమున గరణములు ప్రజల విశ్వాసమును కోల్పోవక తమ హక్కులకై ప్రయత్నించుట

“అరేంజ్మెంట్లు” రాక పూర్వమే కరణముల స్థితి బాగుండెనేమో యని సంశయించుచున్నాను. అనేక గ్రామాదులలో అనాదిగ వచ్చుచున్న కరణములు తొలగిపోయినందున తగాదులు పెంచుచు పని లేనివారు కాలక్షేపము చేయుచున్నారు. తన సంస్థానంలోని కరణములకు యిప్పటి కరవుబత్తెమునకంటె యధికముగ తాని ప్రింపజాలకున్న పూర్వాచార ప్రకారము వంశపరంపరగ, కరణము చేయువారి నెల్లర తిరిగి నియమించుట యుక్తమనుచి రాజాగారిని కోరుచున్నాను.

పై లేఖలో అతిశయోక్తియొక మాత్రమును లేదు. దైర్యముతో రయితుల హక్కులకైపోరాడుచున్న మీరైతే సంఘము మీపత్రిక, భావి భోగ్యోన్నతికి దోడ్పడుగాక.

పో. రామబ్రహ్మం.
క్షీడరు, కపల్లె

నీటిపారుదల సౌకర్యము
గల భూములు నిమ్మ జాతుల
కివ్వబడవు.

మదరాసు ప్రభుత్వమువారి ప్రకటనము.

మద్రాసు ప్రభుత్వమువారికింది ప్రకటనమును గావించుచున్నాను:-

నిమ్మ జాతులకు దరఖాస్తువైభూములనిచ్చునయ మగురించి 1917-18 సంవత్సరము ప్రభుత్వమువారు రెవిన్యూబోర్డువారిలో కలసి ఆలోచించిరి. సాగుబడి చేయుటకు వీలగు ప్రదేశములను ప్రత్యేకించి సాధ్యమై సంవత్సరకు వీటినిదరఖాస్తుపై నిమ్మ జాతులకు చేరిన వారికివ్వవలయునని ప్రభుత్వమువారు 1918 సంవత్సరము జూలై నెలలో ఉత్తరువులను ప్రకటించిరి. పొరంతోను భూములు అటునికాని పరిపాలనమునుండి తీసివేయబడిన అదవులమున్నగు ప్రదేశములను ప్రతి ఆ ప్రాంతములందును నిమ్మ జాతులవారికి ఈ భూములను దరఖాస్తుపై నిమ్మలవయమై ఆలా చించి ఆయా జిల్లాల కలెక్టరులు పనిచేయవలయునని ప్రభుత్వమువారు ఉత్తరువులను ప్రకటించిరి.

కాని విలువుగల భూములవిషయమై ప్రభుత్వము వారి ప్రత్యేకపుటలు ఉత్తరువులను ప్రకటించలేదు. విలువగల భూములను సాధారణముగ ప్రభుత్వమువారు పేముచేయుచుందురు. మార్కెటు ధరనుపరించి భూములు ఆ భూములను కొనవలెను కాని

క్రయములమును సంవత్సరమునకు కొంతవొప్పున మలభముగ తీర్చుకొనుటకు ప్రభుత్వమువారు పడు పాటు ముసగియున్నారు. ఇట్టివిలువగల భూములు ఉచితముగ కావలయునని ప్రభుత్వమువారికి దరఖాస్తు పంపవలసియున్నది.

నీటిపారుదల సౌకర్యముగల భూములు, త్వరలో నీటిపారుదల సౌకర్యములను పొందగల భూములు విలువగల భూములను క్లిష్ట క్రింద చేయవచ్చును. ఇరిగేషను ఛార్జీ తగ్గవలయునని ఇరిగేషను ప్రాజెక్టు మూల వ్యయముకూడ తగ్గుట ఆనవరము. అందుచే

ఓటుఅడిగిన వారిని ఈ
వాగ్దానము చేయ
మనుదు.

ఎన్టీటుల్యాండ్సు ఆఫ్ఫీస్:-

క్రస్తు మజరా యిచ్చుట చట్టములో
వుండవలెను.

స్థిరాస్థితి జప్తిచేయు అధికార ముండ
రాదు.

రిఫైర్లవిషయం దాటరాని మాత్రముం
డవలెను.

క్రస్తు హచ్చించిన నిబంధన తొలగి
పోవలెను.

జమీందారు కర్వులుబోను మిగిలినవా
నిలోనే పంచుకొనవలెను.

మొదలగునవి సిద్ధియైతేకు సహాయ
ముచేసెదరా మన అభ్యర్థులు!

వెంకటగిరి
కుమార రాజాగారి
మాట
ఇందు నమ్ముటకు వీలు లేదు

ఈవాగ్దానాల నైనా రామచంద్రా
రెడ్డిగారు చేయజాలరా?

ఇరిగేషను ప్రాజెక్టుక్రిందనుండు భూములను తగ్గుదరకు విక్రయించుట ఆనవరము ప్రభుత్వమువారు తీర్మానించుకొనిరి. ఇట్టి భూములను దరఖాస్తుపై నిమ్మ జాతుల వారికి ఉచితముగ నివ్వకూడదని 1928 సంవత్సరము నవంబరు నెలలో ప్రభుత్వమువారు ఉత్తరువులను ప్రకటించిరి. కాని ఈ ఉత్తరువు ప్రకటించబడిన పూర్వము నిమ్మ జాతులకై ప్రత్యేకింపబడిన భూములను తగ్గించవలయునని ప్రభుత్వమువారు జైతంబి యుండలేదు. ఇరిగేషను ప్రాజెక్టుక్రిందనున్న భూములను నిమ్మ జాతుల వారికి ప్రత్యేకించిన భూములలో సహజేలముచేయవలయునని 1930 మార్చి నెలలో రెవిన్యూ

బోర్డు నిర్ణయించిరి. కలెక్టరుకు ఉత్తరువు పోవని. కాని ఈ ఉత్తరువు మరల రద్దుచేయబడినది.

ఇకమీద నీటిపారుదల సౌకర్యముగల భూములు నిమ్మ జాతులకు దరఖాస్తుపై నివ్వబడవు. 1928 సంవత్సరము నవంబరు నెలలో ప్రభుత్వము నిమ్మ జాతుల కివ్వనలెనని భూములవిషయమై ఉత్తరువును జారీంపడు. విలువగల భూములను నిమ్మ జాతులవారు మార్కెటు ధరకుకొనవచ్చును ఈ సామ్యమునందలి రమునకు కొంతవొప్పున ప్రభుత్వమువారికి చెల్లించవచ్చును. విలువగల భూముల విషయము నందుకూడ ఆనవరమైపోవుచితముగ అట్టి భూములను నిమ్మ జాతులవారికిచ్చుటకు ప్రభుత్వమువారికి అధికారమున్నది. సామాన్యలూములు ఏప్పటికలెనె దరఖాస్తుపై నిమ్మ జాతుల వారికి వుచితముగ నివ్వబడవు.

జస్తిను పక్షము-జమీందారీ
రైతులు.

శ్రీ మునుస్వామి నాయుడు గారి
అధయ హస్తము.

6 తేది జస్తిను పక్ష నాయకులగు శ్రీ వి. మునుస్వామి నాయుడుగారు జరుగ్తనిదగ్గర బుచ్చివా యును కండ్లొకరువచ్చిరి. సాయం 5.00 గంటలకు ఒక గొప్ప బహిరంగ సభ జరిగినది. శ్రీయుత వి. కె. పార్థసారథి నాయుడుగారు ప్రధ్యక్షుల వహించిరి. తిరుత్తేరి తాలూకాలోని రైతులు చాలవందల సభకు వచ్చియుండిరి.

జమీందారీ రైతులు.

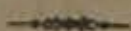
శ్రీయుత పరుచూరి నుండరచరదులుగారు నాయుడుగారిని ప్రవక్తనింపవలసినదని కోరుచు జమీందారీరైతుల యిబ్బందులు తొలగజేయుటకు గాను 1908 నెల నాటి ప్లేట్ ల్యాండ్స్ ఆక్టు కి ప్రముఖ సవరింపబడవలయుననిరి. నాయుడుగారు ప్రవక్తనించును భారతదేశము ఆర్థికముగాను, రాజకీయముగాను స్వాతంత్ర్యమును బడయుటయే తమ పక్షమువారి యాశయమనిరి. సత్యాగ్రహము పట్ల ప్రభుత్వమువారు రవలంభించిన చర్యలను నిరసింపుచు, కొండోటేటిలో సభ జరిగినది ప్రతిపత్తి విధానమును చర్చించుటకే సమావేశమగునని శిష్టుముగ ప్రభుత్వమువారు ప్రకటించవలయుననిరి. మా పక్షమువారు రైతులరితపున నుందురు. కాన్సిల్లో నేనుదగిన పని యంతగా లేకపోయినను, స్వార్థపరులను ప్రవేశింపకుండజేయుటకై వానిని మన మంటి పెట్టుకొనియే యుండవలయును. అందుచేతనే మా పక్షమువారు కాన్సిల్ కార్యక్రమములో పాల్గొనుటకు నిశ్చయించిరి. జమీందారీ రైతులవిషయమై నుండరచరదులుగారు మోచించిన కార్యక్రమముపట్ల మేము క్రొంద్రహించెదము. అని నాయుడుగారినిరి.

నైమను నివేదికాశయము భగ్నమై పోయినది!

అనెట్టియారు రాజప్రతినిధి ఇన్వెస్టమెంట్లకు ఆశాపూర్వకముగా వ్యవహరించును.

* ఈ క్లిప్ కార్డుల పథ్యములు ఆంధ్ర పథ్యముల నేనుబడినవి.

ఇన్వెస్టమెంట్లకు సత్కారముగా వ్యవహరించును. కాంచు టేబిల్ సమావేశ స్వేచ్ఛాసమావేశమును నైమను నివేదిక అధిష్ట బాలను. చర్చించబడినదివలన నామగ్రహీత నైమను నివేదిక గూడ బాటికాగలదు. ఆపథ్యము గావించబడిన నిర్ణయమే పార్లమెంటుకు నివేదించబడును. మరియు అది అంగీకరింపబడుటకు ప్రభుత్వము ప్రయత్నించునని భాసింది.

భారతదేశమునందు వివిధ వాగ్వివాదాల ప్రాచుర్యమునందు చాలామార్లు కలిగినవి. దీనిలో రాజకీయ సంస్కరణములుగూడ పరిగణింపబడవలసి వున్నది. బ్రిటిషుదేశమునందు దేశమునకు యొక్కదాన సంబంధించిన విషయములందే అధికముగా శ్రద్ధ యాచింపబడు భారతదేశమునందు రాజకీయభావము యొక్క అభివ్యవస్థలను పరిగా నుత్తీర్ణతతో పోయి భారతమున ఆలయమునకు పోయి పాటకుండ వుండినది. బ్రిటిషువారు యిటులు ప్రహింప బాలసోత్తరతే వారి భారతమునకు పాటు భూమి లేకమునకు భారతమున ఆలయము మేల్పడినది. భారతమునగా బ్రిటిషువారుగాని యీ విషయములయొక్క ప్రాముఖ్యతను గాంత భారతమునో చర్చించుటకు ఏలలేని స్థితి మేల్పడి నది.

భారతమున ఆశ్చర్యకారము.

నేను విశ్వవేదమున కార్యములు అత్యధికముగా ముడిచుచు భారతదేశము బ్రిటిషు వారును బ్రిటిషు దేశమునకు సత్కృతిని అభివృద్ధిని బడయుటకు వాద్యములు వినియోగించుట భగ్నము నేను గుర్తుచున్నాను.

భారతదేశమున ఆశ్చర్యకారము పట్ల యెక్కువపట్టుబడుచు చూపుచున్నట్లు వలనను, దేశమునందు రాజకీయభావము వివరించు వృద్ధిపొందు చూపబడవలనను యెల్ల కాలము బ్రిటిషుసామ్రాజ్యాధిపత్యమున గౌరవహీనులకు భావమునకు నుండుటకు బుద్ధిపూర్వకముగా భారతము లంగీకరించును. ఈ కారణములవలననే హిందూకు అభిప్రాయభేదమును తొలగించుటకు భారతదేశము అభివృద్ధిపాత్రతంత్ర్యమును బడయుటయే తను రాజకీయ పరిమానధియని ప్రకటించుటకు నాకు బ్రిటిషు దొరతనమువారు నిరుడు అనుజ్ఞనిచ్చిరి. ఆ ప్రకటనము సుస్థిరముగా అట్లే నిలిచియున్నది.

కాంచుటేబిల్ సమావేశము.

లండనునగరమున జరుగనున్న కాంచు టేబిల్ సభలో బ్రిటిషు ప్రతినిధులు భారత ప్రతినిధులు యొక్కోపాధములతోనంద స్వేచ్ఛాచర్చించుటకు ఆలయమునకు ఈ సభవారు నిర్ణయించిన విధానమునుబట్టిను దొరతనము వారు పార్లమెంటుసభలోనుపపాది చెరుదు.

నైమను నివేదిక వాగ్ ముఖ్యములకు విషయములలో గూడియుండుటచే యీ నివేదికకు గూడ కొంత ప్రాధాన్యమునుటకు సహజమే. ఇంత వరకు ఇండియా ప్రభుత్వమునకు నైమను నివేదికను సామర్థ్యముగ నే పరిచించిరిగాని సాంల్యముగ పరిచించియుండలేదు. ఈ నివేదికనుచూచి తమ అభిప్రాయములను వివరింప చేసినట్లును పూర్వము భారతమునకు లేకుండుట, సుస్థానాధిపతులతోను, సంస్థానముల ప్రభుల ప్రతినిధులతోను, బ్రిటిషు ఇండియాలో చేరిన సుస్థుల ప్రతినిధులతోను నేను సాంల్యముగ సంప్రదింప గోరుచున్నాను.

సత్కారముగా వ్యవహరించునని.

గాంధీగారు సత్కారముగా వ్యవహరించు ప్రారంభించుటకు పూర్వము పరిచిన దేశములందకు కలుగు మహాపదకమునకున్న నేనుఅనుతో స్పష్టముగా తెలిపియు యుంటిరిగాని, నా మాటలు వారి కుచింపలేదు. ఈ సత్కారముగా వ్యవహరించు సమిష్టి కాపత్యోంధునములన స్థిరపరప బడిన ప్రభుత్వాధికారులకు ధిక్కరించుటకు బుద్ధిపూర్వకముగ లేకుండుట ప్రయత్నమేయియు, వ్యాపారపర్యముల ఆపాదకముల విస్తారపరముల ఆకు ఇతరులకు యి నేను, ప్రభుత్వము వారుగూడ నమ్ముచున్నాము. నిశ్చయములన అధికారులను లొంగియుండు పరిణామబ్ది కార్మికు లాదరుల ఒక్కసారి సమిష్టి కట్టుకు యెట్టియో సమిష్టి సత్కారముగూడ నట్టిదే.

విషయములు.

అఖిలభారత కాంగ్రెసు కార్యవిధానాన సంఘమువారు పోలీసులను ప్రభుత్వము తమ రాజభక్తి విశ్వాసములకు విడవాడి ప్రకర్తించుటకు ప్రోద్బలము గావించుటచే, ఆ సంఘముకు నట్లు

విషయముగూడ ప్రతిపక్షమున కర్పించి. సంఘమునందట్టి విషయములకు ఆగ్రహముగూడ ఈ దేశపు భావిప్రభుత్వము, గాంధీగారు, గుర్తుచుండు కారణమిది. భారత ఆపాదకము పరిశీలనలో బ్రిటిషు ప్రభుత్వము ప్రతిపక్షమునకు అర్పించును ప్రయోగింపబడినదైదు. కట్టుకములు జరుగుకాలమున విరపరాములకుడ పోయినో కట్టుకముల పాలకులు కట్టింపరానిది. అట్టి సంవత్సరములకు రావలసినవారికి నా సాయముగూడ చూపుచున్నాను. ఈ కట్టుకముల సమయములలో పోలీసులను ప్రభుత్వము ప్రోద్బలములతో ప్రకటించిరి. కాని యీ ముఖ్యములయొక్క తీవ్రతలకు, రాజ్యాంగ సంప్రదాయముల గూర్చి నా యభిప్రాయము లాసరిమేరి మేముగలదు మొగ్గుచూపలేదు స్పష్టముగా మన్నాను. "(కర కాళము)" లండన్ సమావేశపు తేదీలు ప్రకటించి. సాంల్యము ప్రభుత్వము కరవుల నేనా సమావేశము చేయవలసిన కార్యములను మరింత వెలుగుపరిచియున్నాను.

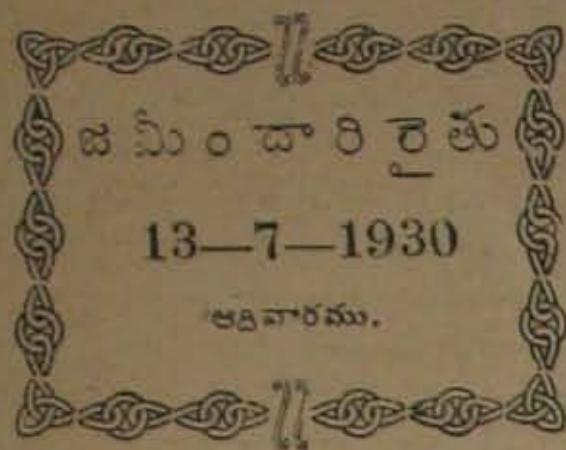
కాంచుటేబిల్ సమావేశ కార్యము.

కాంచుటేబిల్ సభయందు జరుగవలసిన చట్టము తగినంత స్వేచ్ఛా పూర్తిత్రయము నేను ముడిచించి ప్రకారము ప్రదర్శనము.

కాబట్టి యీ కాంచుటేబిల్ సభలో జరుగవలసినవగ్య నైమను నివేదికా నిర్ణయములచే ఏ మాత్రమునోభింపబడదు. యిండియా తదితర సామగ్రిలో ఒకటికొకలు ఈ సభ్యులకు దేశములవారును సగౌరవముగా ఆహ్వానించగలగిర్లు ముఖ్యతేయివ వలెనని సాంల్యము సంకల్పముగూర్చి అన్ని పక్షములవారిని అన్ని సమయములవారిని ఏమాదరణీయములైన నిర్ణయములే చేయబడును. ఈ కాంచుటేబిల్ సభవారు యీ ప్రకారముగా చేసిన నిర్ణయములే పార్లమెంటుసభలో నివేదింపబడును. కాబట్టి నై నిర్ణయించిన విషయములట్టి యీ సభా ప్రయోజనము కేలము వాగ్వివాదము కావనియు ఈ సభదేశముల ప్రతినిధి సమావేశముగల సమాధానము చేసామటయే యీ సభోద్దేశ్యమనియు దృఢపడుచున్నది అన్ని పక్షముల ప్రతినిధులకు కలిసి నిష్కల్మషముగ విషయములను సమగ్రముగా చర్చించుటకు సర్వజనాకరణీయముల విధాన మొనరుటకు నిర్ణయముగావలసిన మహావ్యము. అట్టిప్రచారిక పార్లమెంటువారికి కప్పక విచారము కాగలదు.

భారతదేశమునకు యెప్పుడు కలుగించిన యీ విషయస్థితి తొలగుటకు ఒక్క సాధనము మాత్రమే కలదు. బ్రిటిషు దేశమువారు భారతదేశమువారు ఏకీకరించియే యీ సాధనముగలదు అన్వేషింప వలసియున్నది. 1929 వసంవరములో బ్రిటిషు దొరతనమువారు స్నేహపూర్వకముగా చేయబడినపుడు భారతదేశములలో సమర్థులకు నానుకుండుట అట్టి శివార భావములే ముడిచుండిన భారతీయసమస్య స్వయంసమంతులకుగూడ అనుజ్ఞముగనే పరిణమించి యుండును. ఆపుకు పరిహారముగల ఆలయము యెప్పుడో

జ మీ ం దా రీ రై తు

13-7-1930

ఆదివారము.

చక్రవర్తి-రాజప్రతినిధి.

ఉపన్యాసములు.

క్రమేన తే 8 దినాదు యింగ్లండులో క్రొత్తగా నిర్మితమయిన ఇండియా భవనమునకు ప్రారంభోత్సవము జరుపుచు మనచక్రవర్తిగారు కొన్ని విషయములను నుడివరి. వార్యుపన్యాసమున నూతన రాజ్యాంగ విధానమునుగూర్చి సూచిక బడునని ఆశతో ఎదురు చూచుచుండెను. అదికి చాలవరకు ఆశాభంగము కలిగినది. హిందూదేశ భవిష్యత్తును గూర్చిన యిట్టి ఆశలను అధికార బ్యోతి ష్టులు చాలవరకు పెంపొందించి యిప్పటినిరాకకు దోహదముపరిగిరి. స్పష్టమగు సూచన లేనియు లేకున్నను పునన్యాసమునందు గుర్తింపబడిన రెండు విషయములు నిర్లక్ష్యపరుప దగినవికావు. హిందూదేశము అంతయు ఒకటియను విషయము వీరు ఒప్పుకొనిరి. చాలసంవత్సరముల క్రిందట కోరినట్లే యిప్పుడుకూడ విశాలముగు సానుభూతి వర్తించిరి. 1906 న సంవత్సరము నాడే వారు అట్లుకోరి యుండియు యిప్పటి వరకు ఫలితమే లేకుండుటయేగాక హిందూదేశమునకు బ్రతుకు యందు సమ్మతిమే లేకుండ తొలగిపోవుట దురదృష్టము.

చక్రవర్తిగారి ఉపన్యాసానంతరము తే 9 న నాడు రాజప్రతినిధిగారి ప్రకటనము చాలముఖ్యమైనది. దీనియందు సయితము గొప్పసూచనలేమియు చేయబడుకొన్నను, భారత సంస్కృతికిఁగముగా నున్నది. ఎట్లయినను సామరస్యము కలుగునట్లు చేయవలయునను ఉద్దేశ్యము స్పష్టముగఁగనబడుచున్నది. ప్రయత్న లోను లేకపోవుట శుభసూచకముగదా.

కేల్కారుగారు వచించినట్లు వైస్రాయి తనకుగల సానునయ శక్తివంతయు వినియోగించిరి. జాతీయవాదుల కోర్కెలకు తగు సమాధానము ఉపన్యాసమునందు కనుపించినందుచే కాంగ్రెసు తీర్మానము గలవారికి దీనియెడల నెట్టియభిప్రాయము గలదో చెప్పజాలము గాని రెండు మూడు విషయములు మాత్రము ముఖ్యముగ గమనింపదగినవని చెప్పక తప్పదు. మొదటిది "హిందూనియనుష్టేటను సంపాదనము హిందూదేశపు సక్రమాభివృద్ధికి కడమెట్టు" అని పోయిన సంవత్సరము తానుగావించిన ప్రకటనను దృఢపరచుట రెండవది హిందూదేశ విషయములో సైమను రిపోర్టు కడమాట కాదనియు కాండుటబిల్ సమావేశములో చర్చింపబడు ఆధారములలో నదియొకటి మాత్రమేయనుట. మూడవది కాన్ఫరెన్సులో తేలబోవు సాధారణము ననుసరించిన సూచనలను మాత్రమే ప్రభుత్వమువారు పార్లమెంటుకు నివేదించుననుట.

వైస్రాయిగారు యింతకంటెను గొప్ప యోచనలనుచేసి యుండవచ్చును గాని ఇంగ్లండులో యెక్కువ విముఖత యుండునప్పుడు ఇంతవరకు చేయగలగుట ప్రశంసార్హము. మాకు వైస్రాయి యెడలను లేబరు ప్రభుత్వము యొక్క ఇబ్బందుల యెడలను సానుభూతికలదు. కాని హిందూదేశపు కష్టములు వీనికంటె యెన్నియో రెట్లెక్కువ. కేల్కారుగారు చెప్పినట్లు సర్కారువారు షరతులు లేకయే రాజకీయ ఖైదీలను విడుదలచేసి తమ దృక్పథముమారినదని చూపవలెను. సైమన్ కమిషనులోని లేబరు ప్రతినిధులు హిందూదేశమునకు మేలును చేయ నుద్దేశించినచో నివేదికలో భిన్నాభిప్రాయముల వ్రాసియుండవచ్చుగదా!

గాంధీ పట ఉత్సవము
నకు గా అరెస్టులు.

యల్లాయపాళెంలో 13 అరెస్టులు.
యల్లాయపాళెములో తే 11 దినాయంకాలము గాంధీ పటమునకు పెద్ద పురస్కారమును గావించుచుండ పోలీసువారు

వచ్చి 13 మందిని అరెస్టుచేసి పటము మొదలగు వాటిని స్వాధీనపరచుకొని కోర్టుకుబోయిరి. అరెస్టు అయినవారు- నువ్వూరు నుబ్బరామరెడ్డి కాకు రామరెడ్డి కట్టా అయ్యపరెడ్డి, మండిపాటి శంకరరెడ్డి, పెనుపల్లి రమణారెడ్డి, మేడా కట్టాభిరామిరెడ్డి, మునుకూరు ఆదివారాయణరెడ్డి, ఇసనాక లక్ష్మీవరసారెడ్డి, పూండ్ల ఆదిశేషారెడ్డి, ఏకొల్లు రాఘవరెడ్డి, కట్టా నుబ్బరామిరెడ్డి, చిక్కుల చిన్నయ్య.

నెల్లూరు కాంగ్రెసు సంఘము

అశాస్త్రీయము.

మదరాసు ప్రభుత్వమువారి ఆజ్ఞ.

ఇతర కేసులు 300 వంకె చెరకు పోవుట.

అశాస్త్రీయ సంఘము.

ఇతరకేసుల కాంగ్రెసు సంఘములోపాలు నెల్లూరుకేసు కాంగ్రెసు సంఘము, వార్ కాన్సిలు ఆశాస్త్రీయ సంఘముని మదరాసు ప్రభుత్వము వారు ప్రకటించుచున్నారు.

నెల్లూరు కాంగ్రెసు అధ్యక్షునికి శిక్ష.

నెల్లూరుకేసు కాంగ్రెసు సంఘాధ్యక్షుడు కోల్పోలు నుబ్బరామిరెడ్డిగారికి 3 నెలలు శిక్ష విధింపబడినది. వీరిలోను దశరథరామయ్య అను వారెంటీరును 2 ఏండ్లు బోర్డులు న్యాయశిక్ష పడిరి.

మొదట అరెస్టుచేసి వదలిన మడమనూరు వారిని 6 నెలల మరల అరెస్టుచేసి చెరి 6 నెలల శిక్షను విధించిరి. నెల్లూరు కేసుల అనుబంధము అరెస్టుచేసి వదలివేసిరి.

పానుమరెడ్డిగారను ఒక మోటారు స్వంత వారుని, తూములూరు పద్మనాభయ్యను మరల అరెస్టుచేసి జామినపై వదలివేసిరి.

ఉదయగిరియందు కొందరికి శిక్ష విధింపబడినది. యిప్పటికి యామండలమున 300 వైస చెరకు పోయి యున్నాడు.

మరియు దీనిని గురించి యింతయు మోక్షమునకు
విస్త్రుతముగా ప్రచురించిన 16 వేలకు పైగా పోయినది.
ఇంతకుముందు కర్తవ్యం 2 వేల కోరియందేరి
జేమకొరకు పాము ప్రాంతముల బలియిచ్చు
మంద యింతయు భవ మొనగుట గొప్పగా
దనియె, స్వరాజ్యమునకు యీ మొత్తమును
కట్టినాది తీర్చివేయటం ఒక శీత ప్రాసాదాన్ని
పోయె.

మరియు యింట్లు పి కెట్ చేయటం.

బాంబాయిలో వారెట్లకు కావలసిన
పోతులను ముక్త్యుయింట్లను పి కెట్ చేసిరి. దీనికై
20 మంది ఆగెట్లు చేయబడిరి.

కల్లభియగునాని కావనోల్లంబుమంద మరి
యొక మారిన విధానమును అవలంబించి పోవుచు
వారికి కడలకొలది కొత్త వారెట్లను తీర్చు
యిచ్చారు.

శారదా శాసనము క్రింద శిక్ష క్షమాపణలు.

అభిలషకు సమావేశము భగ్ను మగుట.

ఆంధ్ర రాష్ట్రమున వివిధ ప్రాంతములందు
శిక్షలు.

శారదా శాసనము క్రింద శిక్ష.

పంజాబునందు రోహిటర్ గ్రామమున
జమాన్ మొహిదీఖాన్ తన 7 ఏండ్లకుమారునికి
శారదా శాసనమునకు భిన్నముగ వివాహము చే
యటచే 15 రిఫముల శిక్ష విధింపబడినది ఇది ప్ర
ధమకేసు అగుటచే ప్రభుత్వమువారు కనికరించి
శిక్షను త్రోవేసెరి.

అభిలషకు సమావేశ భగ్నుత.

అభిలషకు సమావేశ సంఘము మగ్ల సిప్తా
యందు సర్ పాత్రోగారి అధ్యక్షుక్రింద సమావేశ
మైరి. మహమ్మదీయల పక్షమున తిన్నా గారు
తెలిపిన విషయములకు హిందువులపక్షమున మాట్లా
డదగినవారు లేకుండటచే మగ్ల సభ ఆపుదలచేయ
బడినది.

గొప్ప ఆధ్యాత్మిక వేల్పు మరణము.

గొప్ప ఆధ్యాత్మిక వేల్పుయన, అనరాధన
కోరిక కలలా ప్రవేశించువాడను అగు సర్ ఆర్థర్
క్యాంబ్రేజుగారు వృధాప్యమున మరణించిరి. వీరు
సృష్టించిన హోరకోరికకు మోసాక్ హోంసు
ప్రపంచమున విశ్రాంతిపురుషుడైపోయినాడని.

ఆంధ్ర రాష్ట్రమున శిక్షలు.

ఆంధ్ర రాష్ట్రమున ప్రతి ప్రాంతమునను
త్యాచీలు త్యాచీలుగా వారెట్లు 144 క్లెక్కు
కావలసిగా పోవుచున్నది. ఏలూరులో

ఒక శ్రీ శ్రీ విధించబడినది. గుంటూరులో
కాంధీ బోలీల నిషేధక అజ్ఞను ఉల్లంఘించు
చున్నది. యీ నిషేధమును అభిల భారత
పరిషత్తుగా చేయవలయునని కల్లభియపటెటకు
ఒకరు సంకేతపంపిరి.

ఇటలీలో పోలీసు కార్యులు.

నిన్న మొన్నటివరకు యీ అప్రప్రవానిగా
నుండి పోలీసు పాపగారు యిప్పుడు తీవ్రమైన
ఆందోళనను బయలుపరిచుచున్నది. కీలకముగను
వాళ్లులసభ నిషేధింపబడినది. కాని పాపగారు
పోలీసువారి గుంపున చచ్చుకొని సభలో పోయిరి.
పోలీసువారు దుపాటులు గాల్చి చాలమందికి దెబ్బ
యిరిగిరినది.

కాంగ్రెసుతో రాయ భారములా?

నిర్బంధవిధాన నిరసనమునకుగా రాయ
లింగారెడ్డిగారి రాజీనామా.

లాహోరు కుట్రకేసులో దత్తునుదలటం.

గోదావరి వరదలు.

గోదావరి జిల్లాయందు అతివృష్టిచే నదివరద
దెట్టినది. అమలాపురం రాజోలు తాలూకాలలో
అపారకష్టము సంభవించినది. వీధిలసహాయార్థము
ప్రభుత్వము 10 వేల రుపాయల విరాళ మొసంగినది.

దారుగామైన గని విషాదము.

జగ్మనీయందు వైల్డియలో ఒక బాగుగని
యందు గ్యాసులు ప్రేలికెద్ద ప్రమాదము జరిగినది.
200 మంది పనివారు క్రిందబడి మరణించిరి.

బ్రిటిషువారికి 20 కొత్త యుద్ధనావలు.

నాకా విస్తరణ సభను గావించిన బ్రిటిషు
దేశమే యీ సంవత్సరము 20 నూతన యుద్ధనావలను
నిర్మించునున్నది. ప్రపథమమున 208000 పౌనుల
కావలసియున్నది.

కలకత్తా కాంగ్రెసు ఆలయముపై దాడి.

కలకత్తాలో కాంగ్రెసు కార్యాలయముపై
పోలీసువారు దాడిచేసి అవతునుండి 20 మంది
వారెట్లను అరెస్టుచేసి కాంగ్రెసు ఇంటికిను
కాఫీల స్వాధీనము చేసికొనిరి.

పోలీసు ఇన్ స్పెక్టరుపై బాంబు ప్రయో
గము.

కలకత్తాలో సి. ఐ. డి. ఇన్ స్పెక్టరు పా
లేంద్రీవాధ ఆచార్యగారి యింట వికల్ ఒక బాంబు
ను విసిరి, విట్టి ప్రమాదముగాని జరుగలేదు. పోలీసు
దరియాపు బరుగుచున్నది.

అసెంబ్లీ ఉపాధ్యక్షుడు.

భారత కావనంబు ఉపాధ్యక్షుడుగా కన్
పారిసెంట్ గోదాగారు ఎన్నుకొనబడిరి.

ప్రభుత్వముపై నిరసన తీర్మానము.

కలకత్తాలో నందు కొందరు వారెట్లను
పోలీసుగొట్టుటచే కావనంబుయందు సి. వై. చింతా
మణిగారు ఒక నిరసన తీర్మానమును ప్రతిపాదించి
అమోదింపబడినది.

ఆనెగారికి శిక్ష.

అటవీ కావన ధికార్తమును అనెగారి నాయ
కత్వముక్రింద జరుపబడినది. అదలలో గడ్డికోయగా
అనెగారిని మరికొందరు వారెట్లను అరెస్టుచేసిరి.
ఆనెగారికి మరి 6 వారెట్లకు 6 కెలల శిక్ష విధిం
చిరి.

లాహోరు కుట్రకేసు దత్తునుదల.

లాహోరు కుట్రకేసునందు భావత్ సింగు
మరి 14 రిఫై చార్జీలు ప్రేంచేయబడినవి. అసెంబ్లీ
బాంబుకేసులో ద్వీపాంతరవాస శిక్షనుబొందిన
భక్తేశ్వరసింగును, పులేంద్రీవాధ పాండ్య, అగ
రాంగారెనుగూడ వదిలివేసిరి.

కాంగ్రెసుతో రాయ భారములా.

సిప్తాలో అసెంబ్లీయందలి హిందూ సభ్యులు
ప్రస్తుత పరిస్థితులను గూర్చి యోచించుటకు సమా
వేశమై అందు జరుగవలగాను కాంగ్రెసుతో రాజీ
కుచ్చు విషయమై వైస్రాయితో మాట్లాడ
నున్నాడని తెలియుచున్నది.

రాయలింగారెడ్డిగారి రాజీనామా.

ఆంధ్ర విశ్వ విద్యాలయ కెన్డ్రా ఛాంసెలరు
రాయలింగారెడ్డిగారు ప్రభుత్వ నిర్బంధవిధానము
పట్ల అసమ్మతిని బెలుపుటకుగాను తమపదవికి రాజీ
నామా వ్రాసంగిరి. రెడ్డిగారి రాజీనామాశేఖ ప్రక
టించబడినది.

కందుకూరులో శిక్షలు.

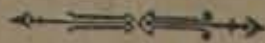
కందుకూరునందు గురువారెట్లకు శిక్ష
విధింపబడి కెల్లూరు కల తెయిలుకు గోరూడిన
నూళ్లూరు పేటయందు మరి 4 గురు వారెట్లు
అరెస్టుచేయబడియున్నది.

బద్దెల్లాడి వేరెటు వారాయలరెడ్డిగారికేను
కోట పోలూరు కరణంకేసు 24 తేదికి వాయిదా
చేయబడియున్నది.

పాములకాల్వ క్రింద పారుదల కాదగిన గ్రామాదులు.

వేంకటగిరి సంస్థానం కొంతభవమును వెచ్చించిన రైతుకు రాజుకు కలుగు భవశాస్త్రీ.

వేంకటగిరి జమీన్ షోలూరు డివిజన్ లో యీపాములకాల్వ వ్యవసాయమునకు వివిధముగాగాని, సహాయపడకనే వైదుల వరదలో మునుచు సముద్రమున గలియుచున్నది. దీనిని నీటిని కొంతభవము వెచ్చించి పారుదలకు దీనిని పది గ్రామాదులు సవ్యశ్యామలములగును. ఇట్టి వనతి గవర్నమెంటుకే గలిగి యుండిన వారు దానిక్రింద బంగారము పండించి యుండగలరు. జమీందారీరైతుల నొసటివారిత, వేంకటగిరివారు మాత్రం ఏచేస్తారు. ఇంజనీరుగ్రామీణులను ఏరెన్నను ఎత్తులకుగాక నిజముగా మనస్సుంచి యీమేలు ఆగ్రామాదులవారికి చేయగలరు.

గ్రామము.	మొట్ట.	మాగాడి	శిస్తు	రెంటిపై.	ఇతరవరుబడి.	మొత్తంరాదగినది.	పాములకాల్వ పారుదలగలిగి నచో కలుగువృద్ధి.
1. చేనిగుంట లేక అందగుండాలు	209-9 య.	838-34	6906-12-1	200-0-0	7104-12-1	500 య.	4000-0-0
2. పెండ్లూరుపాడు	31-86	398-26	3117-13-10	300-0-0	3417-13-10	10	100-0-0
3. కాదలూరు	220-62	626-46	4428-8-0	100-0-0	4528-8-0	150	1200-0-0
4. మలిచలిక	50-0	70-0	610-0-0	...	610-0-0	...	...
5. దూచలిక	70-0	30-0	310-0-0	...	310-0-0	...	...
6. మన్నూరుపొలూరు	...	...	...	...	...	100	800-0-0
7. చీర్లగుంట	246-72	509-52	4567-1-9	261-0-11	4828-1-10	250	2000-0-0
8. అక్కంపేట	395-55	36-28	773-10-1	27-2-6	800-12-7	...	...
9. పులివింద్ర	...	100-0	అమాని.	...	...	100	800-0-0
10. కోడెంబట్టు	220-0	200-0	అమాని.	...	...	420	3350-0-0
మొత్తం						21602-0-4	13260-0-0

ఇట్లు సంస్థానం ఒకటి ఒకటిన్నర లక్షలకు పనుల సాగించిన వ్యవసాయభూము 1520 ఎకరములు పెరుగుటను దీనివలన ఇప్పుటి వరుంబడి రు. 21602 లు కన్న పాలుకు ఇక రు. 13260 లు వృద్ధి అగును. రైతు దుఃఖము దీనిను.

ఒట్లకుగా తుంగభద్రను తెచ్చెరనన్న కుమారరాజుగారు యీకాల్వనే బాగుచేయించిన పదివేలు. ఇక కొత్తడివాను గారి బుద్ధి ఎట్లు పనిచేయునో చూడవలయును.

(5-వ పుట రియవాయి.)

గూడ చాలహెచ్చుగనేయుండెను. అధికారతదేశమునకు లభించిన అవకాశములన్నిటిలోను మిక్కిలి గొప్ప అవకాశమగుటకు ఎట్టి సంతకమును లేదు. కాని దురదృష్టమువలన కాంగ్రెసువారు ఆ గొప్ప అవకాశమువంతను తృప్తికరించినారు అత్యంత విషాదకరమగు విషయమే యగుచున్నది. భారత దేశమునందున్న వివిధ పక్షములవారందరను ఏకీభరించి బ్రిటను రాజనీతిజ్ఞులతో చర్చించి భారత దేశమునకు తగిన రాజ్యాంగవిధానమును ఏర్పరచుటకు యింకను అవకాశము కలదు. మంచిమార్గము కనుపరచినచో స్వాతంత్ర్యముగల వివిధ దేశముల మండలిలో భారతదేశముగూడ ఆశ్చర్యకరముతో గూడని భాగస్వామి కాగలదు. కావున భారతదేశ నాయకులు యీ ఉత్తమ మార్గమునే ఆచరింపించుటకు భగవంతు డనుగ్రహించుగాక. యని నేను భగవంతుని ప్రార్థించుచున్నాను.

లండనులో ఇండియాభవన ప్రారంభోత్సవము.

అఖండోత్సాహము మద్య సార్వభౌములుజరుపుట.

దర్శనీయమైన యీ నూతన భవనమును బహిరంగపరచుటకలన నాకు చాల సంతకము కలిగి యిది. నేనును మేసచక్రవర్తియను 25 ఏండ్లనాడు భారతదేశమును సందర్శించిన మొదలు ఆ దేశము నా ఆచరణ సామర్థ్యాలకు యెన్నడును గోల్పోలేదు. యెన్నియో మార్పులు కలిగినవి. కొన్ని సంతకపరిమలు లగు విషయములుగూడ తిరుస్థించినవి. గాని యీ వడిమడుకు లన్నిటిని ఆతిక్రమించి భారతదేశము క్రమాభివృద్ధిని బడయుచు ప్రపంచమునందలి గొప్ప జాతు లన్నిటితోను సమానముగ స్థానమును ముఖ్యముగా బడయుగలిగి యందు లకు నేను మిక్కిలి సంతసించుచున్నాను. ఆ అభివృద్ధికి యీ ఇండియాభవనముగూడ ఒక విధమున కొంతవరకు చిహ్న మేయగును.

అతడు ప్రబలిత అఖండోత్సాహముమద్య రాజేంద్రులు ఇట్లు సామర్థ్యాలను భాగమును గావించిరి:-

అతడు ప్రబలిత అఖండోత్సాహముమద్య రాజేంద్రులు ఇట్లు సామర్థ్యాలను భాగమును గావించిరి:-

భారతదేశమునం దైకమధ్యము.

భారతదేశమునం దిప్పుడు చాల విషయములు ప్రకరణము తిథివలదుచున్నది. భారతభారతభాగ్య భవన నిర్మాణమునకు నుష్టిములు పునాదు

జమీందారులందరూ యెల్లవారుకూడా నిపుడు వీరే బూనియ్యాను. యీ పనులు మూతర దశ యొక్క ప్రారంభమునకు విన్నవించగల యీ భవన ప్రాంగణమునకు సమీపమున ఉన్న చాల కష్టమయిన ఈ భవన కార్యాలయమున ఆ జమీందారుల వద్ద మరలయొక్కయు రాష్ట్రములయొక్కయు సంస్థానములయొక్కయు భవనములనుండి వాటిని గోచరించినవి. ఇది నిశ్చయముగా, ఆ జమీందారుల యొక్కయునే ప్రాంతములయొక్కది. వా రాజధాని పథ్యమున యితర అధికార కార్యాలయమునకు వచ్చు చుండుటకే అట్టి అధికారము లన్నిటియొక్క వికలభ్యమునకు సరిగ్గా ప్రదర్శించుచున్నది.

జమీన్దారుల పరిస్థితులు.

ఇటీవల కొన్ని నెలలనుండి భారతదేశము నందు యేర్పడిన విపరీతములలో జమీన్దారులను విషయము లన్నిటిని నేను చాల ఆందోళనముతోనే గమనించుచుంటిని కష్టకాలములలో దారిద్ర్యము కలిగియున్నవారు పరశ్రేయము దొక్కరే. ఆ కుట్ర విషయములను నేను గాఢ విశ్వాసముతో నిరీక్షించుచున్నాను.

సర్. ఆరులకుగీగాదు, మీ యేర్పాటు లన్నియును చక్కగా కొనసాగించుటకు విముక్తులను మీకు సహాయ మొనరించువారి వద్దను ముఖ్యముగా భవనములలో సర్. పోస్టు లేకుండా గాని నే నివసించియున్నాను.

విశాలతమ సానుభూతి.

దేశముయొక్క భౌతిక - సంపదలను వృద్ధి నొందించుటకు మాత్రమే గాక యధార్థముగా భావము వ్యాపింపజేయుటకలన భారత ప్రజలను దేశములలోని ప్రజలలో విశాలమగు సానుభూతిని పెంపొందించుటకు గూడ సీధనము సహాయకారి కావలసి నేను విశ్వసించుచున్నాను. అట్టి విశాల సానుభూతికొరకు పెక్కు పరిస్థితులుగ నేను వాంఛించుచునే యున్నాను.

వెంకటగిరి నిరంకుశోద్యోగ గణము.

డీక్రీయేజంట: ఆదైవిక చేష్టలు.

వెంకటగిరి సంస్థానంవారు దేశమున తటా వెదకి రైతులను మొదలంట చెరుచుకు పుట్టి పెరిగి యున్నట్లుచూటివారిని గూడూగు రివిన్యూ కోర్టుకు యేజంటగా నియమించి వీరికి నెలకు రు 30 లు యస్తుప్రేమగా హెచ్చునస్తూ యప్పుడు నెలకు రు 60 లు జీతం యస్తున్నారని తెలుస్తున్నది. వీరి కుటుంబ సంరక్షణార్థము వేల సంఖ్య కుటుంబ జీవనాధారములను నాశనము చేయుచుని సర్వేశ్వరుడు స్పష్టించినాడేమో అన్నట్లున్నది. వీరు రైతులను పాడుచేయుటకు యత్నించుచున్నాడని నిస్సంశయముగా చెప్పవచ్చు. వీరి యందు సత్యదయా శౌచములు బాతుగా కనుపడవు, భగవంతుని తలంపులేదు, కోర్టులో దాఖలుచేసిన అన్ని కేసులు న్యాయము కాదని తన మనసుకు పూర్తిగా

తెలిసినను యేదముగానైనా డీక్రీలు చేయించుట వీరి సంకల్పము, అందులకు కల్పనలుబన్ని సంస్థానమువారి ప్రద్యోగస్థులచే కోర్టులో అక్రమముల చేపించి దృఢపరుచుతారు, అందులకు వక్కుకొనని ప్రద్యోగస్థులు ఆదిముతో ఆనొకరి వదిలుకొనవలసినదే. అందువలన మా సంస్థానములో ప్రస్తుత ప్రతివాదులను వారి ఉదంబోషణ కొరకు యెంతటి నీచమైన హీనమైన పని అయినా చేయక రిప్పిందికాదు.

జమీన్దారుల హేయస్థితి.

యీజమీందారి రైతులకు విద్య నూన్యము వివేచనా అంతుకుముందె నున్నదిబ్బ దరిద్రదేవత వీరి నెత్తిననే తాండవమాడుచున్నది. యిట్టి పక్షిలపై న్యాయముగా చేయవలసిన దావాలుచే డీక్రీలు బొందుటసహజము. అటుగాక పక్షిలపై పాపరులై యున్నవారిని యింకా అధోగతికి అంటదొక్కుట మా సంస్థానోద్యోగులకు సంతోషప్రదమైన పరిపాటి అయి యున్నది. యీరైతులు చెల్లించిన శిస్తులకో అధినములో లేని భూమిశిస్తుకో యి సీఫా యిచ్చిన భూమిశిస్తుకో సాగుచేయకున్నను 2-వ కారు సాగుబడిశిస్తుకో యే తీర్వజాస్తికో శుక్తిపోయి దియదలచి రివిన్యూయిచ్చి ఆశిస్తును రాబట్టుటకో అక్రమమైన దావాసంజాయిషీలు తాలూకావారె యాయేజంటవారివద్దకు పంపుచుండురు.

ఉద్యోగికి తృప్తిజరుగనచో దావా.

ఇట్టి అక్రమదావా సంజాయిషీలు యెందుకు. యెందు పంపుతారని చదువరులు అడుగుదురేమో. గ్రామ కగణమునకు ఒకరోజు తుదకు తొటకురయ్యక పోయినను రివిన్యూ యిన్స్పెక్టరుగారికి పాలు పెరుగుకంపక పోయినను వడంబడిక గమస్తాకు అడిగినప్పుడు కాలణాయివ్వక పోయినను తహశీలుదారుసంవారికి సప్లయిచేయక పోయినను తుదకు జవానువచ్చి నప్పుడు అంబలిపోయక పోయినను ఒక అక్రమదావా జరుగుట సహజము. యిట్టి దావాసంజాయిషీలు ఏజంటుగారిఆధినుకు చేరిన వెంటనే న్యాయా న్యాయములు రైతుస్థితియేమి డీక్రీలయి తేడబ్బవచ్చునా రాదా అనుయోచనయే వారింతలోప్రవేశించదు. బిళ్ళలు అతికించి కోర్టులో పడవేయమనేదే వారి దైవదత్తమైన పవిత్రకార్యము. సంస్థానంవారి డబ్బుయందగా ఖర్చుపెట్టుటకు వీరికేమికాదు! కోర్టులో దాఖలుచేసినది మొదలు ప్రతివాదులకు దావానోటిసులు అందజేయకుండా యకస్పర్తి డీక్రీలు చేయించుకొనుటకు యెన్ని

విధముల ప్రయత్నించవలెనో అన్ని విధముల పయత్నించుతారు.

రైతు పాపఫలము.

అట్లు యెందువల్ల జరుగుతుందని అభిప్రాయపడుతారేమో. మనము మన జిల్లాకు మన తరపున ప్రజాప్రతినిధిగా వోట్లయిచ్చి మన కుమార రాజాగారిని శాసనసభకుపంపిన పాపఫలితము మనము అనుభవించక తప్పుతుందా?

రెవెన్యూ కోర్టునుండి సివిల్ కోర్టుకు మార్పు.

ఇప్పుడు అత్యంత ముఖ్యమైన విషయ మేమనగా, యీ రివిన్యూ డివిజన్లో ఆఫీసరువారి కోర్టులలో మన రైతులకు యెట్టిన్యాయము ఫలించ నేరదు. ఈకోర్టు ప్రస్తుతవరకు యేరయితు బాగుపడనేరదు. గనుక మనము ఆందోళనలుసలిపి శివిలు కోర్టుకు మార్పుకొనవలయునని ప్రభుత్వమువారికి మహర్షిలు పెట్టుకొనవలయును అట్లులో యీమార్పుసవరణకు పెట్టనలయుననిన్నీ ప్రయత్నములుగావింపవలయును, అందుకుగా మన ప్రతినిధిని శాసనసభకుపంపుటకు కృషిసలుపవలెను

దివాన్ గారి కర్తవ్యము.

దివాన్ గారిక్రింది అంశముల గనునించవలెను.

ఇట్టి అక్రమదావాలను జరిపించడం బాగులేదు. రైతులను లేనిపోని దావాకు కోర్టులకీడ్చడంమంచిదిగాదు. డీక్రీలు చేసి వేలు లక్షలు లెఖచేసి యుంచుటవల్ల శ్రీశ్రీ రాజాగారికి మితిలేని కోర్టుఖర్చులు అవుతున్నవి. దావాలకు పంపు సంజాయిషీలు వివేచకులగువారిని వకరిని నియమించివారుచాలించి న్యాయముగావుండు దావాలనే కోర్టుకు పంపించడంముఖ్యము. తమ ప్రద్యోగస్థులు చాలాఅక్రమములకు పాల్పడియున్నారు. వీటినిన్నిటిని యిప్పుడే సవరణచేసుకొనియెడల రైతులకు చాలా అనంతృప్తి కలుగుతుంది. దావాలుచేసి డీక్రీలుచేసి స్థిరాస్తి జప్తుచేసి భూమిని నగరివారి స్వాధీనము చేసుకొనుటవల్ల నగరివారికి యెట్టి ఆదాయకరములేదు. సంజాయిషీవల్ల చాలామంచి కలుగును. నాగర్లకు యీతగ్గుతరములైనా నెలనెలకు యివ్వకుండావుండిటవల్ల యిట్టి అక్రమములుజరిగి సంస్థానమువారికిన్ని రైతులకున్న మనస్పర్శలు తగాదాలుకలుగుటకు కారణములగుచున్నవి. వీటినిన్నిటిని మాదివాజీగారు విమర్శనచేసి విచారించుట మా సంస్థానమువారి మాదివాజీగారిధర్మము. అట్లుజేయ వారిని ప్రార్థిస్తున్నాను.

చేసిగుంట గ్రామరైతు.

పాఠపత్రి.

"పాఠపత్రి పీఠమునకు పదియది యేడుస్తారు."

పాఠపత్రియనుగా దొరదము వారియ్య నలవిన ధనమును జనులకుండు దాండ్లెడికొకారము. అట్టికొకారములవారిని పాఠపత్రి లేక పాఠపత్రి కాదని చెప్పెను. పేదలకు ఆముగ్ధులు కుటుంబము పాఠపత్రి మొదలగుచేయు జమీందారు గ్రామములలో తమకు వాడుకయియున్నాము. ప్రస్తుతమునా తమిళవాసుడనుటకు ఆముగ్ధులు దానందరి. ఇప్పుడమునుగోమకు రివిరూప యివ్వెట్లయక పాఠపత్రిగియు కానందరి వాడిరి. వాడుగాన పేటికిని నోటిమాయికముల జమీందారు గ్రామములలో నివసములు వాడుకలో గలవు. తమిళవాసుడొక తాలూకాధికారి నంటు వాసుడొక నంటు (Pirka) నకు యేరిక ప్రతి నంటునకు పదునైదురది గ్రామములును.

తీరమువ్యవస్థయు దుబమునాస్తి.

ఆగ్రామములలో వారిను పెట్టికరిగి రునిరి నందియనకు ఆగిరూ కట్టలేదు తీరము స్వల్పమైనను, దుబముగొప్పది. బాదాపూడివ్య ముల్లన్నును ప్రతితాలూకాకట్టివారు యే డేరి మిగిలించి యుండును. యిరుకొండలు మాత్రమే వ్రాతగాండ్రు. మేరగాండ్రును, కూరగాండ్రును లెక్కకు నెక్కుచై యున్నాను. వీరి విద్యార్థిదను మెట్లున్నను దొర్లవ్య సహితమైన యధికారమును నిరాపూటముగా, నిరంకుశముగా నిర్వర్తించగల కత్తిగలదని చెప్పకరప్పదు.

బండబూతులు ఉద్యోగిలక్షణము.

కోటివిద్యలు కూటికొకరకాద! ఉదరపోషణకుగా నొకయుద్యోగమును సంపాదించివారకు తనకత్తిపాఠ్యములను కుదనలేక దైవము నందును, సత్యమందును, చిత్తమునునిర్వి మనసాపీకనుగుణ్యముగా నొకరినిజేసికొనరాదా అట్టివాడు మోగుణ్యదహించుకొనును. అట్లుగాక ఉద్యోగమున్న వాడొక యాగర్భ శ్రీయంతుడనుకొనును. కన్నమిన్నె యుగండు పనులనుర్యాదల పొటిండు గౌరవా గౌరవము లరయుడు. బండ బూతులు తిట్టుటకు జంకడు ఇట్టిలక్షణములున్న గాని యుద్యోగినిను బ్బించుకొనడా యనునందియును అడుగడగునకు తోచెడిని మా నాధిమానములం త్యజించి, సిగ్గుచిడి యములునదలి, రాజనగరులను గాచి దానదాసీ జనముల నాశ్రయించి అన్యకన్యములునడి నెలకు పది పదునైదురూప్యముల వేతనముగల పాఠపత్రి యుద్యోగమును సంపాదించినవానికి మానాధి మానములన్న, దమానాపీఠ్యములన్న నెట్టివో నెలుగ కక్యమా? ఉద్యోగములో తులొకసొగసు ఏనెలదేతమా నెలకుముట్టను. నాలుగు నెలలకొక నెల

తీరము బట్టాదానునకు. అదియును పూర్తిగా తొనునకు యాదేను. ఈగొలది తీరమునుండిను జరిమానాల మివహములను ముగిసిరి, నీయుండు మునకు, తీరమున్ను? రాజాగా? యుద్యోగము లన్న "రామకృష్ణ భ్యాసమా" యందలవినదెరిధి.

గ్రామమునవలికగాని భుక్తిగలువను.

గ్రామాధిపతియెవరిగారి. రాజాగా? వాక్కు సములకు కొంచెమా గొప్పగో, ఆక్రమనిర్ణయ లేరను. ఉద్యోగిని వారిభాగ్య నిష్ఠలకును భుక్తి లేదను. భోజనసమకా నుములేదు యిగతావర్తిలు వేయించుకొనుటలేదు రీయములనునై వా గౌరవవంక నియున్నది. ఇతరులకొకయొక పొట్టిపిగిరిగాని వీరికి సహస్రము జరుపు. అనుభవేనే కాకొల "పాఠపత్రి"దమునకు పరిమతి యేర్పకలయు"ని చెప్పెను. ఈగోకొత్తలో మృగ మేహాత్రియను తీరని చనువును యాగించలెను.

పాఠపత్రి వింతవేషము.

గ్రామమునాగ మారంభించరెకన్న పాఠ పత్రిగాక వేషమును ధరియను వేషమనిన నెట్టిది! చివరికట్టు చివరికొక్క వానివైచొక ప్రాకారాలు చెరుటచేచేదిన తలవారి నీరుకాదు వట్టికరైవాలు పంచ నడుముకొక పితంబరము చంకనొక గొడుగు చేతనొక చెత్తము వాస్తూడిక కిట్లు చెప్పెను వెంటగోడవస్త్రము దస్త్రములో నేయున్నవోలించెను విచారితము పోయూర కాగితములుగొన్ని దిట్టము, వనూలుకొనలినన వైక ములాపితా వైకముగనూలుదేసెయు, రైతులకిర్యక దామగొనినరసీనులు దానాపంజాయిగిలు బట్టా దాకొనలిన పట్టాలు (ఈకాగితములు వీరవస్త్ర ములో పాతముకొనలినదేగాని రైతులేనాటికైనను తయరసీనులు పట్టాలుకండ్లమాకునును నోమనోదు కొనలేను.) చేతనొకగునంధమున్న రాజుగనో ధక్కియున్న బుక్కుబుక్కుల వాడునో వేష మును మార్చివ్రతివానికిని తెలియను.

ఆనువారపు పంతులు.

రాజ్యములలేనన్నను లక్షణములలో నే కొలకయులేదుగా! కాన మధికారతన సంచార మును వెలుచున్నుటకుగా తనదస్త్రపు మాటను కలుచ చాలిచేయును. ఈగుట చాలింకయే యానువాకపు పంతులవారిరాకగా వాగ్రామాధికారు లెతొంగదకు వానివెనుక నే వేషధారిగాయ గ్రామములో ప్రవేశించి రచ్చకులొడురు.

జిరిహిదజిరుపడినను కరణముమీది కాను పడదు. కాని అధికారికి కావలిన సరవరాలు నడతనుర్యాదలు గ్రామాధికారు చేయకరప్పదు. వారి యారాధనకుగా గ్రామములోని పెట్టి, చాకలి, మంగలి, కుమ్మరి, నౌకదులకును, పురోహితుడుగొల్లడు మరొకందలు గ్రామస్థులకును తియినాదీద్యారా చెప్పనంపును తొలుతి చాకలి భార్య పంతులవారి తీర్థవస్త్రమునొకదానిని కుర్ర ముదేసి తెచ్చును మట్టియానులో దాన్వయానులో

రిస్తన్నుకుట్టుటదా వానిని బోపెయ్యెను. పొయి యొక కట్టెలతెచ్చుట పెట్టికంకు కరణము మాయకు చిట్టివామును. చిట్టిగోతములే నుని నోరెరర ఈవారము. భోజనమునకు గావనినరచ్చుల పెట్టి లెక్కం అర్ధతీసి రియ్యము పాత్రతీసికొని యుగనియ్య నెలకొచ్చ మరక కాను దిండువను కరణంబు కిరి కరణమే వ్రామును. కాగిబాని ముదేరి వాడుకలు గ్రామము తొలితినా మధికారము చిట్టి వ్రాము వట్టిగిడును.

ఒకానొకను నుము: గోకాపతర్తి యర్థ మావ్యముచేత, భోజనాపేక్షలవనో, రెండు గావనిన రామాగి పరిమాణ మెలుకనో, తీసు పెనులంబితేను శివు పాత్రతీసిరియ్యము కరైరా లను చిట్టిరానిని చెప్పెనుమును దిట్టియ

మట్ట రాగాకు తిరిపెము.

ఎట్టి కుగ్రామములోనైన నింకొకటుండక మారను. కుమ్మరి మాచిట్టిగొనినోయి అంగడి వానికెచ్చును. ప్రతిఫలము లేవర్యననము చేతనా చేరి దిల్లుమువ్రాచిదించులు:వ్రొక్క చిట్టియూ ముం రిల్లు కుల్లలమున్నునం చినికి పాడుగొకట్టి పుచ్చు. పుగోగొంట్లు లేరక. పుగోహితు నిలకు నంటుము శిమోగను. గొల్లకు వల్లదెచ్చును. ఇప్పటి మర్రిసభ్యాన్నాచును. పంతులంతరచ్చ నుడిలేది, మట్టరాగావనకు తింపెమెత్తి సంపా దించి వెదలి కాకృత్యముల చేర్చుకొని, నిత్యాను స్థాయుల నిటికొలుచేసి పాపవలొపును. భోజన సమ నుముగోదేన దర్పయనకు తలుపుకామాదము మానాధాక్రమము పెప్పన మధములెదు. మా ధాసాకకాము: భుజించరలెన్ని నిండుక కాల త్తేపము జరు కలయును. అట్టియజయు నారండ. ఏమియొ గొన్ని పెట్టి మెట్టిమాటలను, ప్రగల్భము లను పునును. భోజనాపంతరము యును కనిక్రిమిం నును. మిగతావ్యక్తమును మరయుకూను.

గాంధీమహాత్ముని యాజ్ఞ

ఉప్పు సత్యాగ్రహములకు స్వరాజ్యము వచ్చునా, రాదా అను సంశయ మేమాత్రములకు విదేశ వస్త్రములను, వస్తువులను, బహిష్కరించు మన్నాము దాకితోడు ప్రతివారును చేరి పరి శ్రమలను పోత్తికొంచినతో తప్పక స్వరాజ్యము సిగించును. ఆచేరి పనులన్నిటిని చేయు విధానముల మా "చేతిపని వర్తక రమాన్య బోధిని"అను గ్రంథమునగలవు. కావున ప్రతివారును మాగ్రంథ ములో 250 విధములైన చేతిపనులను యంత్ర సహాయము లేకయే సులభమయిన మౌనకముల ద్వారా తయారుజేసి యమూల్యభాగమునుపొంది కోటిశ్రమ లగుదురుగాక.

వెల పుస్తకము రు. 1-0-0 మాత్రమే.

(పోస్టు ఖర్చులు వేరు.)

మహారాజ పుస్తకశాల,

18 బీటు, నవుకాయపేట్టు, మదరాసు

స్వరాజ్యసాధన మెద్ది?

ఈ పుస్తకమునందు స్వరాజ్యము
కయ్యుచు, రాజా అను పదములను పోల్చియున్నది.
విశేష శత్రువులను, కరువులను బహిష్కరించు
యత్నము. దానితోను పరిశుభమును, శాంతి పరి
శుభమును పోల్చియున్నది. తమకు స్వరాజ్యము
నిచ్చును. ఆ శాంతి పరమమైనది చేయు విధానము
దీని "చేతిపని న రక రహస్యబోధిని" అను
గ్రంథమునందున్నది. కావున పరిశుభమును మాత్రము
ముఖ్య 250 విధములైన చేతిపనులను యంత్ర విధా
నము లేకయు గుండ్లములను మాత్రముల ద్వారా
తయారుచేసి యామూల్యభిముఖులచేత కొట్టివేరు
లగుచున్నదిగాక.

వెల పుస్తకము రూ. 1-0-0 మార్చి 31.

శ్రీ పురుష ప్రేమ శృంగార
రహస్యములు.

ప్రాచీన ప్రాచ్య పాశ్చాత్యదేశముల యం
దలి 108 శాస్త్రములయొక్క ప్రారంభము. వేద
పుస్తకములపట్టి వావావిధములను కొలవనోడ వాంఛ
నియును విద్యులో అవేకములున్నది.

వెల రూ. 1-0-0. [ప్రాస్తుచార్తి ప్రత్యేకం]

మహారాజ పుస్తక భాననము,

12, ఆరుదాచల మొదటివీధి,

పోతూరుపేట పోస్టు, వదరాసు.

కలరా!!

కలరా!

కలరా!!

కలరా బాధ్యమంతదారుణ స్థితియందున్నను
వైద్యరత్ని పండిత డి. గోపాలాచార్యుల వారి

కర్పూరాద్యరిష్టము

విషూచి సంజీవిని వటి

అసమానముగ తృప్తిగనవరచునని 32 వర్ణములగు యావద్భారతవర్షము
నందును విశేషభాగ్యవినందుచున్నది. కలరా సంభవించిన ప్రాంతముల
వీనిని మందుగనే నేరించి యించుకొనుట యుక్తము.

వెల స్టెట్టు 1 కి రూ 1-2-0.

ఆయుర్వేదాశ్రమం,

151. గోవిందపు నాయకవీధి గెపాలుపెట్టె 287 మదరాసు.

తెలి చిరునామా:- పండిట్ వదరాసు.

రబ్బరు స్టాంపులు.

మెడల్లు పొందినవి.
వెల సరసము వలమదికము.
పుస్తక మేము ఉత్తవాదము.
తనమెదల మీనామ్మ వావసుము.
కటలాగ్ ఇనామ్మ.
డి.మద్రాసు రబ్బరు స్టాంపు కంపెనీ.
తపాల-పట్టె 74, మద్రాసు.

భూమండలమునకు నీవిమూలముననే గోగవిమోచనముకలదు. కిరీటములోనికి రావక మెక్కించవచ్చురదేదు.
విమిష మునకే గోపగుణము.
ఇంతవరకు యిట్టి బౌద్ధధరాజములేదు.

పూచీ-(ఆంధ్రులకు)-పూచీ

మరణానన్వరోగిని రూఢిగా జీవింపజేయును పూచీ.

5 తులములకు తక్కువ
వంపుకు వీలులేదు

ఇంజక్షన్ లేహ్యం.

(రిజిస్టరు.)

60 సంవత్సరములలోపుశ్రీకి గర్భోత్పత్తి కలుగును. పూచీ

40 దినములకు సరిపడు 5 తుల దబ్బీ రూ 40-0-0.

ఎట్టి రోగము యెట్లొకదళలోనందెను వివరము కల్గెనిచ్చి రోగమునుమీ, కలశమునిల్పునట్టి ఘనోపధము. ప్రపంచ
ములో యిట్టి పహోగ్యుష్ట బౌద్ధ యెవరిచేతను తయారుచేయఁడి యందలేదు. పటాటోప ప్రకటనలనుగాంచి మోహపోయిన
వాగు వివేకవధము. తృణీకరించుకల్ల గొప్పచిక్కల వోడెదరు. కష్టరొములు, తక్కు, ప్రణమలు, సవ్యాయి, పెగబాధ్యములు,
య్యా, పిచ్చి, దెవుడు. కళాచోమలు, వాటి ఆంక్షాక్షయములు, గడ్డి, పుంజకర్మము, రోగములు చెప్పినట్లు నివారణచెందును.
గాగనెట్టి, వేదకళలు కర్మయగళవి నూతనముగా తయారుచేయఁడి. వివిధమున కొసారి రోగిని మరణికిలోనికి దెచ్చును.
పూచీగా 251 మోతాదకే వంశగణము. జగ్గనీ, కళాన. ఇల్లంద, అపెరికా, యిటరీ, టిక్కి, గ్రీన్, ఫాస్ఫి,
అప్రేరియా, అగ్నికా తదితర వహాదేశములదన్న కేధాతలు కీని కర్మాణ గవ్య మెదలదు. ఆంధ్ర పండలమునం
దలి మా చేతనే తయారుచేయఁడి. నీకి శాశ్వ. యజమాన్యము. కీని గొప్పకైకి పేము విక్కిలి గర్భించు చున్నాము.
బౌద్ధము మూమున మిరోగము కుదరఁచో మిసేమ్మ మికు నిరాశ్చరణగా తిరిగి పండితయ్యదు. వివరములకు
గు. 0-2-0 లు స్థాంపన. కేట్లగునకు 1-0-0 పు పండితకలను ఆగరతో నాము సామ్మన్నా రోయొక్క ఛాయా
పటములో, పండితకలను. అనేకలు పిచ్చినియెదని ప్రాయుచున్నాడు. వారిక్రింద నిబంధనలు గననివలెనెను. వదరాసు
రాజధానీలోవారు రూ 200 లును, యితర రాజధానీవారు ర 100 లును ధరావతు చెల్లింపవలెను. వీరికి విజిన్సి లియలదను. ఇంకను
విజిన్సి రోములు నాయవారు రూ 0-2-0 లు లిపాల కర్మలను పండించవలెను.

విద్యార్థులకి కిరీటములు యిందు నూతనముగా విలెము కేయలీయన్నది. కర్మమూడకలు, కుండీ, వంకరజేతు పోయిన
ముక్కు, మరల వచ్చుటలు విశేష వేరమిద జాగితీరును.

డి జర్మన్ ఇన్జెక్షన్ లేహ్య మానుఫేక్చరింగు కంపెనీ, (రిజిస్టరు.)

శృంగారము, గాడిలక, మమ్మడివరచోస్తు. (ఈస్తు గోదావరిజిల్లా.

(వరా) 5 తులములకు తక్కువపంపబడదు